

SOSYAL BİLGİLER 5

OLAYLAR VE SONUÇLARI

Konu + Soru + Ders Notu

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni

OLAYLAR VE SONUÇLARI

- Hayatımız boyunca her gün birçok olaya tanık oluruz. **Bunlardan bazıları bizden kaynaklanır, bazıları bizim dışımızda gelişir.**
- Günlük hayatta birçok olayla karşılaşırız. Bazı olayları da televizyon, gazete, dergi, internet gibi iletişim araçlarından öğreniriz.

Olay: Ortaya çıkan, meydana gelen, olup biten şey ya da duruma olay denir.

Olayların Özellikleri

- ✓ Her olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir.
- ✓
- ✓ Her olay birden fazla olumlu ya da olumsuz sonuç doğurabilir.
- ✓ Toplumsal olaylar her zaman aynı sonucu doğurmaz.
- ✓ Her toplumsal olayın farklı sonucu vardır.
- ✓ Olaylar insanları farklı şekillerde etkiler. Aynı olay herkesi aynı şekilde etkilemez.
- ✓ Olaylara sadece insanlar sebep olmaz. Hayvanlar, doğal çevre ya da iklimsel şartlar da olaylara sebep olabilir.
- ✓ Bir olayın sonucu başka bir olayın sebebi olabilir.

Çok Boyutluluk: Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilmesine o olayın çok boyutluluğu denir.

Örneğin Çin'de ortaya çıkan Covid-19 salgını birçok ülkede okulların tatil edilmesine, işyerlerinin kapanmasına, birçok yerin karantina altına alınmasına, uluslararası toplantıların iptal edilmesine, seyahat, düğün, sünnet gibi etkinliklerin kısıtlanmasına neden oldu. Maske, sosyal mesafe gibi kavramlar hayatımıza girdi.

Örneğin trafik kazalarının sadece bir nedeni yoktur.

Trafik kazaları;

- ☐ **Sürücü veya yolcu hatalarından,**
- ☐ **Yol veya araç kusurlarından,**
- ☐ **Hava ve iklim şartlarından kaynaklanabilir.**

- Örneğin **hava kirliliğine**; arabaların egzozlarından çıkan gazlar, fabrika bacalarından çıkan dumanlar, kalorifer yakıtlarının dumanları, termik santrallerden çıkan dumanlar, tozlar, orman yangınları vb. neden olabilir.
- Aynı şekilde **hava kirliliği**, doğal dengenin bozulmasına, canlı hayatının tehlikeye girmesi, sağlık sorunları, küresel ısınma, çevre sorunları gibi sonuçlar doğurur.

SORU 1

Bir olayın birden çok nedeninin ve sonucunun olması aşağıdaki kavramların hangisi ile ifade edilir?

- A) Rol**
- B) Çok boyutluluk**
- C) Sorumluluk**
- D) Hak**

SORU 2

Dikkatsizlik, söndürülmemiş ateş vb. nedenlerle ortaya çıkan orman yangınları sonucunda ormanlarımız yok olmakta, birçok canlı türü zarar görmekte ve hayatını kaybetmektedir. Bu durum beraberinde doğal çevrenin bozulması sonucunu da doğurmaktadır.

Buna göre, orman yangınları ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A)** Olaylar her zaman olumsuz sonuçlara neden olur.
- B)** Doğal çevrenin bozulmasının tek bir nedeni vardır.
- C)** Olayların nedenleri ve sonuçları çeşitlidir.
- D)** Orman yangınları ülkemizin en temel sorunudur.

SORU 3

Olayların genellikle görünen bir nedeni ve sonucu vardır. Oysa olaylar daha ayrıntılı olarak incelenirse birden fazla nedeni ve sonucu olduğu hatta başka olaylara da neden olduğu görülür. Bu da bize olayların çok boyutlu olduğunu gösterir.

Buna göre, olaylarla ilgili aşağıda yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A)** Bir olayın birden fazla nedeni olabilir.
- B)** Bir olayın nedeni başka bir olayın sonucu olabilir.
- C)** Her olayın birtakım sonuçları vardır.
- D)** Her olay kendiliğinden ortaya çıkar.

SORU 4

«Ben Alanya'da yaşıyorum. Son yıllarda burada çok sayıda otel açıldı. Bu durum, burada yaşayan insanlara yeni iş imkânları sağladı. Hatta başka şehirlerden Alanya'ya göç edip burada çalışmaya başlayan insanlar oldu. Nüfusumuz artmaya başladı. Yeni evler inşa edildi, mağazalar açıldı. Trafikteki araç sayısı bile arttı. Belediyemiz yeni yollar yapmak için çalışmalar başlattı.»

Paragrafta verilen bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A)** Turizm faaliyetleri birden fazla boyutu olan bir olaydır.
- B)** Otel açılmayan şehirler gelişmeye kapalıdır.
- C)** Yeni yerleşim yerlerinde alt yapı hizmetleri sıkıntılıdır.
- D)** Turizm her bölgemizde gelişme göstermektedir.

SORU 5

Aşağıdaki olaylardan hangisinde olayın çok boyutlu olması nedeniyle etkilenen insan sayısı diğerlerine göre daha azdır?

- A)** Ali'nin okulundaki bilgi yarışmasında birinci olması
- B)** Van depreminin yaşanması
- C)** Rize'de sel felaketinin yaşanması
- D)** Suriye'de iç savaşın yaşanması

SORU 6

Bir olayın çok boyutlu olabilmesi için hangi özelliklere sahip olması gerekir.

I. Canan: Olayların doğal nedenlerden dolayı ortaya çıkması.

II. Yeliz: Olayların birden fazla nedene bağlı olarak ortaya çıkması.

III. Gökhan: Olayların birden fazla kişiyi etkilemesi.

IV. Ayşe: Olayların birden fazla sonucunun olması.

Zeynep Öğretmen'in sorusuna hangi öğrencinin verdiği yanıt yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV

CEVAPLAR

1-B 2-C 3-A 4-A 5-D 6-D

Bir sonraki dersimiz
Haklarımız ve Sorumluklarımız

ABONE OLUN

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni

BİZDEN ^{5.} SINIF SOSYAL BİLGİLER

KONU ANLATIMI • ETKİNLİK • SORU BANKASI

ÖĞRENCİNİN “CAN SİMİDİ”

SINAVA
HAZIRLIK

PANİK YOK!

OKULA
YARDIMCI

BİZ
VARIZ!

Akıllı Tahtaya
ZEKA KATTIK!

“AKIL KÜPÜ”
TAHTA

- ETKİLEŞİMLİ SUNULAR
- DİJİTAL DERS NOTLARI
- DİJİTAL OYUNLAR

SADECE BU KİTABA ÖZEL!

ERKAN İSANMAZ
ŞEYHMUS YÜCE
YAVUZ YILDIZ
MURAT SAAT
ZEKİ DOĞAN

- ÖZEL ETKİNLİKLER
- KONU ANLATIMLARI
VE SORULAR
- KAZANIM ÖLÇEN
TEST SORULARI İLE

MEB
KAZANIMLARI

BİZ
SOSYAL BİLGİLER
BİZ YAYINLARI